

Kort sagt: Danmark ligger bedre end næsten alle andre lande i Europa, når det gælder fortsat vækst i beskæftigelsen, og når det gælder om at komme væk fra at stifte gæld i det offentlige.

Underskuddet i de samlede offentlige finanser i Danmark var i 1994 32 mia. kr. I 1995 bliver det 17 mia. kr., i 1996 tegner det til 8 mia. kr., og i 1997 tegner det til balance.

Vi ligger i spidsen i feltet, når det gælder om at rette op, og det er vigtigt, at vi gør det, for orden i finanserne er garantien for, at vi fortsat har råd til velfærden. Det giver plads til det store projekt, det er at føre det danske velfærdssamfund ind i det næste årtusinde i en fornyet, forbedret og mere vital udgave.

Vi har allerede fået lidt plads til at tage fat på det projekt. Orlovsordningerne er en afgørende del af denne fornyelse – de er kommet for at blive. Men kernen i velfærdssamfundet er jo fællesskabets service, der skal komme alle til gode. Der skal være en ordentlig kvalitet.

Det er kommuner og amter, der står for de væsentligste dele af det: ældreomsorgen, folkeskolen, børnepasningen og sygehusene. Vi må erkende, at gennem de for mange år, hvor der blev sparet, blev det et stigende problem med brist i kvalitet og med for lange ventetider. Derfor har denne regering i de sidste tre år, hvor vi har forhandlet økonomi med kommunerne og amterne, skabt grundlaget for en bedre økonomi og for væsentlige serviceforbedringer. Men vi må erkende, at de skader, der er sket, og de mangler, der er oparbejdet, lader sig ikke udbedre på én gang.

Vi har i fællesskab – et meget stort flertal i dette Folketing – taget nye, små, men vigtige skridt til at sørge for dem, der er mest udsatte. Vi har gjort det i satsreguleringsforliget mellem regeringspartierne, Venstre, De Konservative og SF, som blev indgået få dage før selve finanslovaftalen.

Det er i virkeligheden et smukt udtryk for en fælles politisk vilje til at hjælpe nogle af de mest udsatte. De sindslidende fik den største andel af puljen med en hårdt tiltrængt udbygning af botilbudene, men der var også midler til støtte- og kontaktpersoner, der kan hjælpe i hverdagen.

Der blev afsat midler til forebyggende hjemmebesøg hos de ældre og til ordninger, hvor de ældre hjælper andre ældre. Der blev f.eks. sat 30 mio. kr. af til en handicappulje, og der skete en forhøjelse af fripladsgrænsen i daginstitutioner i de seks partiers forlig. På arbejdsmarkedet fik efterlønerne billige tog- og buskort, og der

kunne nævnes mange andre ting som penge til arbejdsskadeserstatninger ved pludselige løfteskader. Så vi fornyer velfærdssamfundet, vi tager os af de grupper, der har mest behov for en ekstra indsats.

Kritikken, vi møder i debatten i dag især fra SF og Enhedslisten, vedrører jo i høj grad arbejdsmarkedslovgivningen og i virkeligheden ikke så meget forliget som sådan, men vigtige elementer i regeringens eget udspil fra oktober måned. Man mener kort sagt, at der i forhold til de unge og til de langtidsledige er for meget pisk og for lidt gulerod. Det mener jeg ikke er rigtigt, men det kan man selvfølgelig være uenige om.

Det, som jeg er glad for, at der ikke er nogen uenighed om, er forståelsen af, hvad det er for nogle problemer, vi skal løse. Det er forståelsen af, at det er uafviselig uacceptabelt, at en tredjedel af en ungdomsårgang ikke fuldfører en uddannelse, der giver erhvervskompetence, det er påvisningen af, at arbejdsløshed skaber arbejdsløshed.

Arbejdsløshed i lange perioder og passivitet på dagpenge er en ond cirkel, der svækker folks mulighed for nogen sinde varigt, stærkt og fast at komme tilbage til det ustøttede arbejdsmarked, og derfor skal der gøres meget mere for at forebygge underkvalificeringen, forebygge udstødningen og forebygge marginaliseringen på arbejdsmarkedet.

Jeg er som sagt overbevist om, at vi med den økonomiske kurs, der er lagt, kan fortsætte det økonomiske opsving og forstærke beskæftigelsen yderligere. Men det forudsætter, at der ikke i den ene ende af arbejdsmarkedet er mangel på faglærte og eksperter til de nye job, der skal skabes, og i den anden ende af arbejdsmarkedet et stort mindretal, der ikke har de kvalifikationer, der er brug for.

Opsvinget, vi har haft, giver os mere plads, mere kraft og flere ressourcer til at gøre endnu mere for at undgå, at arbejdsmarkedet har disse problemer, men det gør det også meget mere presserende for os at gøre mere. Det er jo det, der er forklaringen på det, som andre kritiserer regeringen for: at vi har lavet så mange ændringer på arbejdsmarkedspolitikken i løbet af de tre år.

Jamen det er jo udtryk for, at arbejdsmarkedet har forandret sig dramatisk på tre år. For tre år siden var der generelt på arbejdsmarkedet udsigt til faldende beskæftigelse, stigende arbejdsløshed. Der var mangel på job. Nu er